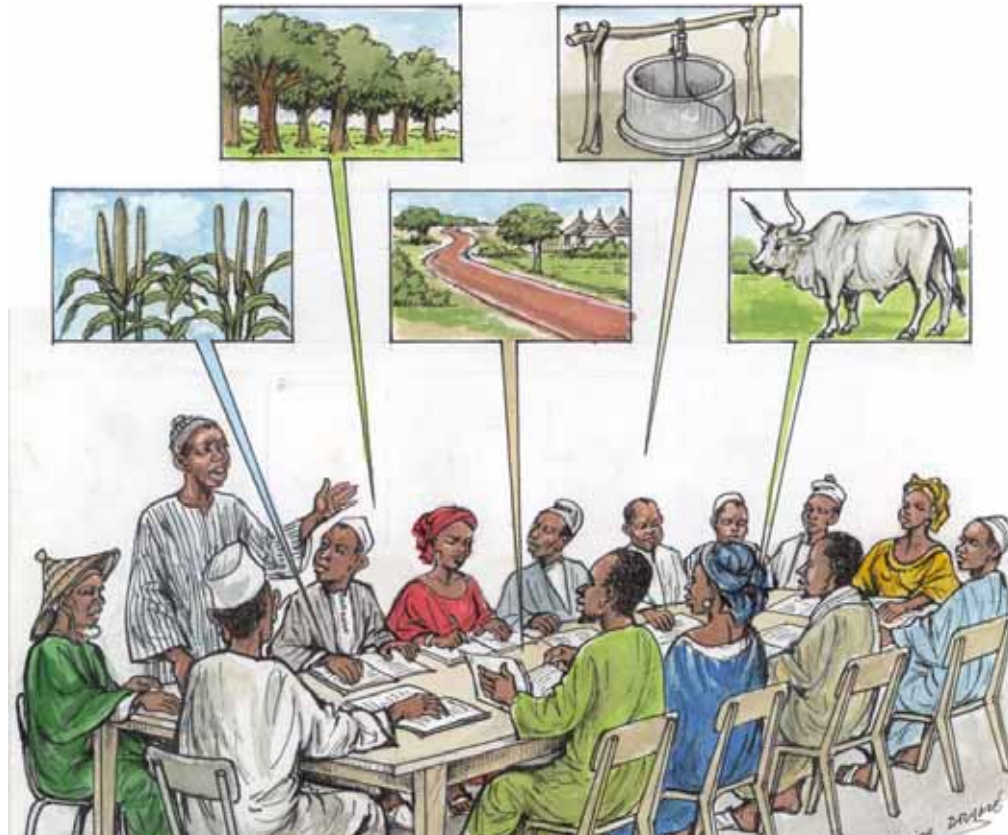

Mansayaa Woncoæo niæ Alanso nafaã taamandiñaã

Safu ñarariæo ñiæ daata, ka
marabuloolu yita, munnu yuutata naæ
Talaa Dinkiraalu fee, Mansayaa
Woncoæo, Niilaa
niæ Alanso Nafaalu sanbañaã to

DGL Felo - ARD, Inc.
ye laahidoo ñiæ baæ yaatee 685-C-00-00-00037-00
a niæ USAID/Senegal ye muæ taa

Boo foloo, Taæo kono, 2001

Safoo kono feæo

Dundaa

- I. Koto dio niæ taaña
- II. Fannaa niiboo senboo
- III. Kundaa tinmariæo niiboo senboo
- IV. Doobaa Bankoo niiboo senboo
- V. Talaa dinkiraaalu la silala makaama kaatimoo
- VI. Senberæ sariyæ safoolu

Dundaa

Safoo ñiæ daata DGL Hanmoo le ye muæ be looria Mansayaa Woncoæo niæ Talaa Dinkiraa maroo yiriwaandoo le kaæ. Hanmoo ñiæ taamandoo be karafaria ARD, Inc. le ma, USAID/Senegal le ye a naafuloo dii, ka Mansayaa Woncoæo sariyaæolu niæ a sila kotæolu wanpi, fo miæ se a tinna Talaa Dinkiraa baaralaalu se i la kulujoo niæ i ñaæ baaroo tinmandi. N hakili be a ma le ko kulujoo niæ ñaæ baaroo ñinnu sotota le tuma miæ, Woncoæo kono, Bankubaa senboodoolu yuutata naæ Talaa Dinkiraalu to.

Safoo ñiæ hanmoo, ka Talaa Dinkiraalu taamandi sariyaæo la yita teloo doolu jaara: Jee to, Daaloo ye ñiæ ne fo: « Toloo moolu silalanio loæ ñiæ ti, I la kulujoo ye londoo muæ ñininkaa, wo ye dii i la » (96-06 sariyaæo, Saboo tili 22, tunkuæ 9 kulu 2).

Lonndiroo mu Toloo moolu bee le ñininkaa kuu ti kabiria tuma miæ Woncoæo siita Fannaalu ma; wo tumæ noæ makaama kamaliria diita Talaa Dinkiraalu la muæ ye I jankundi sariyaæo la karoo la, a ye senbe duæ I bulu muæ ye I silalanii ka kuu loondi, ka a taamandi marabuloo doolu to munnu be koddaria nuæ Bankubaa Mansa bulu.

Wo makaamoolu taamandoo ania i dunoo, ye muæ ñininkaa, wo loæ ka sariyaæo niæ sila kotæolu kalamuta fanfaæ, ka i kalabeæ fo muæ se a tinna i te waali la Banku Mara Bendiaæo daliila senuæolu ye: tiliæo, laakuæo, laankenemoo, ania kututee taamandoo kono, ania fanæ ka ñiæ loæ ko, kee kuu woo kee kuu ñanta dantee la toloobaalu ye le.

Laañaa ñiæ na farilayaa be banbandia ne fanfaæ marabuloolu doolu to, munnu be ko Alanso neemoolu yiriwaandoo, ania Laminiaæo (Niilaa). Maa kuu woo maa kuu ñanta le, jannia a be foloo la, a ye a tara miira dinkaria ye a saawaæ, londi ye soto a kuo to, a taama tunkuæ kana foo Dinkiraa moolu koo. Taakunbaliyaa baaroo doolu to, wo se Dinkiraa moolu sikkandi le æataæo ye wo saata. Kalæ londi kutoolu koolaa, ania Dinkiraa faæo la ñameæo Alanso neemoolu niæ Laminiaæo yiriwaandoo to, moolu ñanta le i ye mara buloo ñiæ taamandi sariyaæolu niæ a sila kotæolu bee fahuamu, wolu niæ

Fannaa la duæo Woncoæo kono, ania yuutandoo ye muæ wuloo marabuloolu taamandiñaa to.

Safoo ñiæ hanmoo, ka sila ñinia fo miæ se a tinna jaabiroo ye soto baaralaalu kuntu yiti ñininkaaroo lu la, wo se yiriwaa bula i hakiloo to, i ye fansuæ silalu je, munnu se loondi i ye Dinkiraa Alanso feæolu meeme to, ka i kanta, ka i feere soto fo i nafaa se woyo bee koto, a yiriwaa ye teteæ a ye bee la sotoo kafu. I se a je fitinoo talaata, heeroo ye sabati.

Lonndiroo ñiæ be senberia laañaa le la, muæ ye Woncoæo sariyaæolu kulubaalu muluæ laa, a ye i fele tonkoæ saba ñaa la. Wo laañaa le ye n maakoyi ka yitari ke makaamoolu to, munnu diita naæ Talaa Dinkiraalu lasili woo lasili la. Kata keta le fanfaæ fo, miæ se a tinna Talaa Dinkiraalu niiboo fankoolu se kalæ, bundaalu munnu fanæ yeleta ania æataæolu fanæ, wolu bee ye laankenema taamandiñaa kono.

Londoo tenboolu munnu maata jaæ, wolu loæ n æa munnu suutee ko Dinkiraa maolu ye i la lafinoo yita le beteke. Wolu fahamoo to, waræ munnu fasaroo ka filindiroo saabu sariyaæo niæ sila kotæolu jeeñaa to.

N se ñiæ fanæ laa jee ko, ka safoo daa a kana wara baake, a karaæo ye feeyaa, a foo kumoo fahamoo ye feeyaa bee ma, wo safu siifaa te duæ noo la Alanso feæolu yiriwaandoo sirinkoolu bee kono.

I - Yaamari siloo niæ Kumoolu

Kotodii dantaa

Marabuloo: Niiboori loæ muæ ye sila dii Alifaa la waræ kuru, ka fanka kuu loondi mara fannaa to. Wo mara fannaa to, laañaa woo laañaa, a taa muru, a taa subu. Talaa Dinkiraalu baara Jooræ Kuroolu ye wo silalanii siifaa le soto Alanso nafaa taamandoo to, Yuuta marabuloolu sila wucoo kono. Safoo ñiæ kono n be kara a fo la le: « Doobaa Bankoo ñanta le...» kaatu n æa wo le kanu ñiæ fooña doo ti: « Doobaa Bankoo silalanio loæ ñiæ ti ka...»

Wula karafoo: Laañaa loæ, Mansa ka wula kq wuloo karafo moo ma, deemoo siladio ye tara wo maarii bulu. Deema haadiyoo mu Mansa le taa ti. Deema haadiyoo sila dio mu keeña le ti deemoo to, muæ niæ a loofili tanbi siloolu loæ danna luuntæolu ñanta muæ muta la, I ye a bunña. Danna kafu deemoo ñiæ ka ke Bankoo la wula fansuæo le kono.

Haadiyoo: Nii loæ, Dinkiraa siilaalu se muæ taa noo wuloo to, saæ woo saæ, i ye i faæ nafaa a la. Mansa la Wula kanta Makaamatiolu le ka wo sumæ kaatu, haadiyoo ñiæ ñanta tara la tukuria.wuloo senboo le la, wo loæ ñiæ ti, muæ se bo noo wuloo to, a maæ a toora, a maæ a tiña.

Alanso Dinkiraa: Dinkiraa loæ muæ be Alansonafaayaaria (a yiri to, a subu to, a jii to), Aadamadiæo ye dinkiraa ñiæ tara wo laañaa le to. Wula kaamaalu, wula tondiaolu ania Alanso dinkiraa koteæolu munnu be Fannaalu, Kundaa Tinmariaolu waræ Doobaa Bankoolu la maroo to, wolu bee be bularia wo sumæo le kono; i muumee be Talaa Dinkiraa kono woo, i kara kilia ne be jee woo, danko dorox i wuloo feæolu niæ i nafaa feæolu, wolu yiriwaandoo waræ i meemee, waræ faæ i la laankenemoo dorox, ye ke tinee ti Talaa Dinkiraa ñiæ ye.

Toæ Kenoolu: Toæ kenoolu mu Alanso dulaalu le ti, waræ faæ, Aadamadiæo la tobeæ dulaa, muæ maa be sila loofiliria ne. Taakæ ne be wo kenoolu jidi feæolu la. A se ke noo Bankubaa jooyee wula ti, toæ wula, waræ denna kene ti Doobaa Bankoo fankata ka muæ tanka.

Footaa: Footaa mu Talaa Dinkiraa la kuru Jooræo jeeña le ti, a ye

muæ yita, a dooño la hanme kuo doo to, ka a dooño hakili ñiniæ hanme kuo ñiæ to, wo mu hadamayaa sila koteæ ne ti muæ noo suutee buka naa baayi laañaa ñiæ to.

Tobeæo: Tobeæo mu kalæ laañaa silalu le ti munnu ka taamandi wuloo kono, waræ wulayaandi kenoo, fo muæ se a tinna a neemoo se yiriwaa, a ye sabati. A ka hakilitu dinkiraa ñiæ na Alanso neemoo keeña la le, dulaa siilaalu la dalinna manama feæolu taamandiña, ania sotoo tanbi siloolu, dinkiraa ñiæ to.

A ka neema sabatiria le sumæ, wo loæ ñiæ ti, neemoo be senberia wuloo ñiæ na senboo le la, a se neema noo muæ na, a te a toora la, a te a nakari la fo waati jaæ. I ka a fo wo wucoo le ye, yelema wucoo. Yelema wucoo, wo loæ waatoo ti, wuloo soolata muæ na, ka a neemadaa soronndi a ye kutayaa, a ye seyi a ñaama.

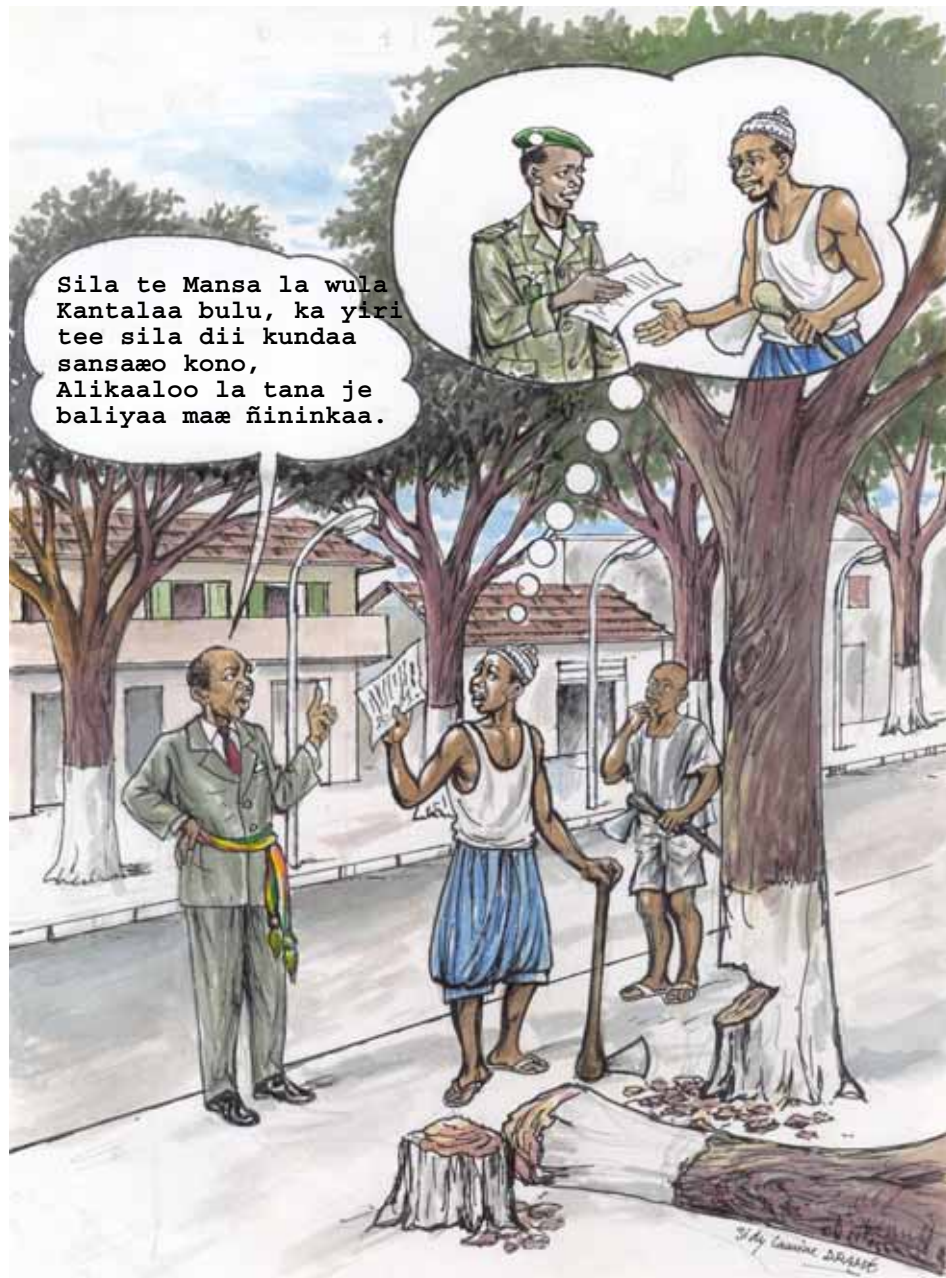
Tobeæ loofiloo mu wuloo, waræ kenoo ñiæ tobenña ñaatosio le ti, fo muæ se a tinna, waatoo wucoo konoo, kenoo wucoo kono, tinee se funti.

Yaamari dantaa

Talaa Dinkiraalu taamandi saritoo ye yaamarilu le dii munnu be tafuria itelu T.D faæolu senberæo la ania i teema juloolu, moo ñanta hakilituuria munnu to. Talaa Dinkiraalu la faæ sanboo a diiyaata i ye ñaamia, wo be wo le kono, i la kaañaæo ñonma dawuloo niæ kuliya la karoo la. Ñiæ kanma la marabuloolu munnu yuutata naæ, wolu ye taa kuæ, soko Niilaa niæ Alanso nafaalu la karoo la, n ñanta n hakilitu la ñiæ yaamari baruumaa naanoolu (4) to le.

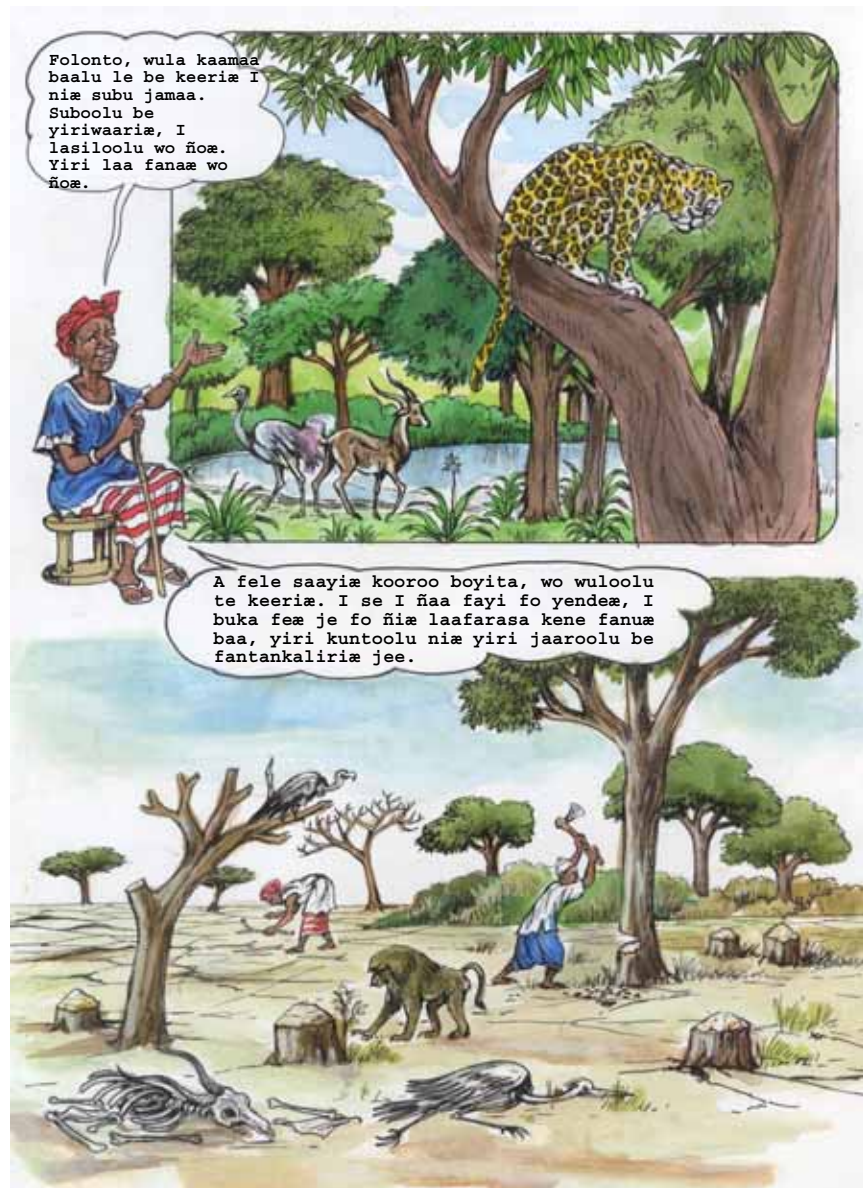
Yaamari 1: Sariyæo le ye marabuloolu yuutandi Talaa Dinkiraalu fee naæ; wo ñaama, a ye ñiæ loæ i ye ko, i niæ i fansuæ maakaamoolu loæ

Firindaa	Keeñaa	Senbediræo
Mansayaa Woncoæo ye sila dii Talaa Dinkiraalu la le i ye kuu muta, i ye a loondi, yuuta marabuloolu la dawuloo kono.	<p>Talaa Dinkiraa Toloo Kooreolu waræe i taamandi kuroolu se kuu muta noo le i faæ ye.</p> <p>I ye muæ muta kanbeæo kono, i ye a loondi wo se tara noo le marabuloolu ye banta; wo ye a tiæ, a ka sila fele le a ye kiitii fele, aniæ sariyæo kana waali.</p>	<p>Mansa la wula kantala muæ be Cees, wo muæ sila soto ka moo julutobula yiri kuntoo la Cees saatee kono niæ Cees saatee Alikaaloo muæ a la yanfoo dii.</p> <p>Cees niimoolu fanæe tobenñaa mu a te saatee le la kuma ti.</p>

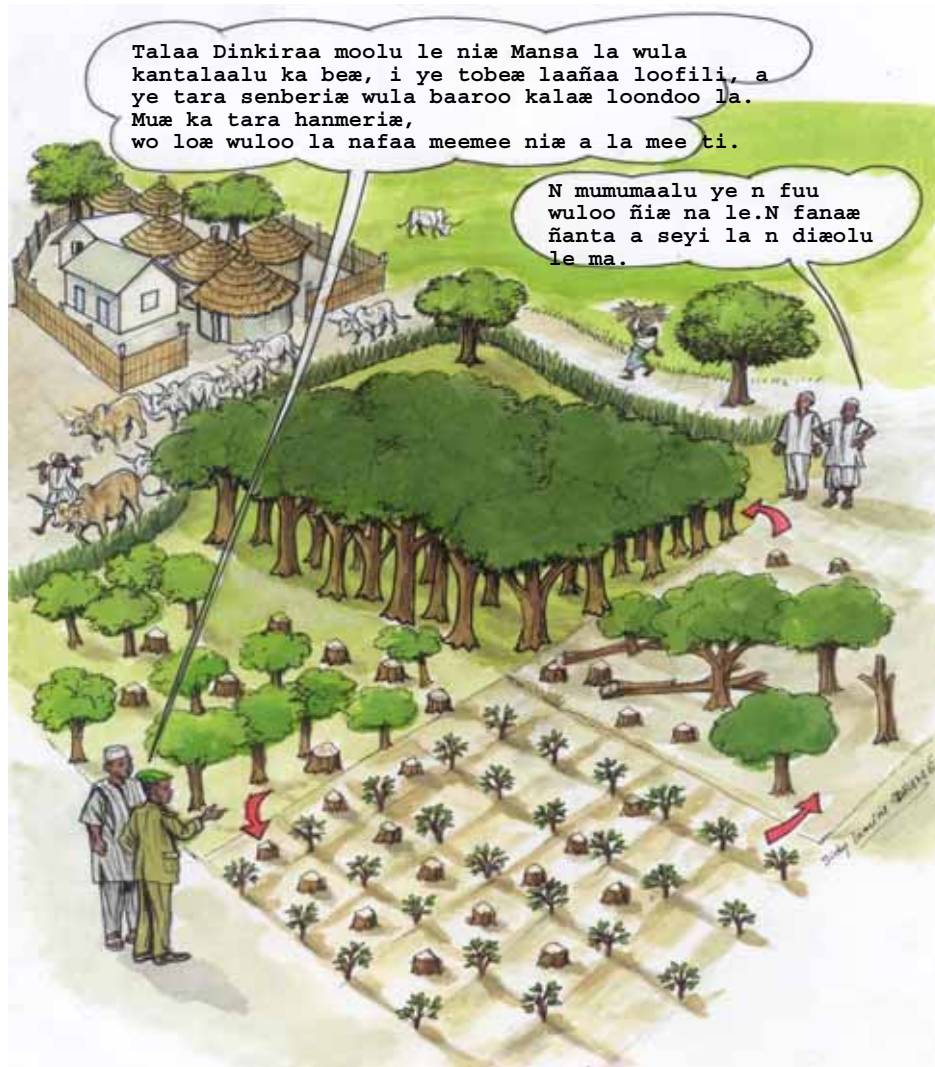
Yaamari 2æ°: Alanso nafaalu be Mansa la maroo le to, bari i meemee be Talaa Dinkiraalu le la karafoo to

Firindaa	Keeña	Senbendiræo
Bankubaa Alanso nafaalu be Mansa la maaroo le to. Wo nafaalu (Toæ wula waræ Dinkiraa wula) wolu bee be Bankubaa denna sotoo le kono, munnu neemoo la yiriwaa be Mansa faæ la kanta feæolu le kono. Talaa Dinkiraalu se a meemee, I ye I faæ nafa jee, niæ a ye a tara Mansa ye wo dawuloo bula I bulu le.	Talaa Dinkiraalu se laañaalu munnu loondi noo Alanso nafaalu taakaæo to, wo laañaalu maæ ñæ nafa ñinnu neemoo la jiidoo naasi la. Wo ye a tiæ, I loondi laañaalu niæ I tanbi siloo loæ jannæ julutobuloo ka soto. Mansa la silala nio karafoo TD ma I ye I faæ nafa wuloo jidi feæolu to, wo ka tara senberia loofili tobenña le la Mansa faæ ye a la soæo dii muæ to.	Filaawoo yiri kuroo, miæ ka Kayaar baa tintoo keñe tuæolu kada wo be karafaria ma Jendeer Doobaa Bankoo le ma. Bari wo maæ a tinna daliila ye tara Doobaa Bankoo ñæ bulu ka wo yiri kuroo tee. Ñæ lonta le ko, wo yiri kuroo tee be ke la keñe tuæolu la kada boo le ti, aduæ a ye a tara yiri kuroo ñæ tutuo sababoo mu wo tuæolu mutoo le ti.

Yaamari 3æ°: Baawoo dulaa woo dulaa niæ a kalaæ loæ wuloo la yelemoo karoo la, Talaa Dinkiraalu la maa ka tara bularia laaña loofiliria ne kono, muæ ka tara hakilituuria nafaa daalu bee kaæ, muæ fanæ ka bee fankandi ko Banku sanba feeree niæ kalaæ londoo ye a sumæ ñaamia Dinkiraa woo Dinkiraa to

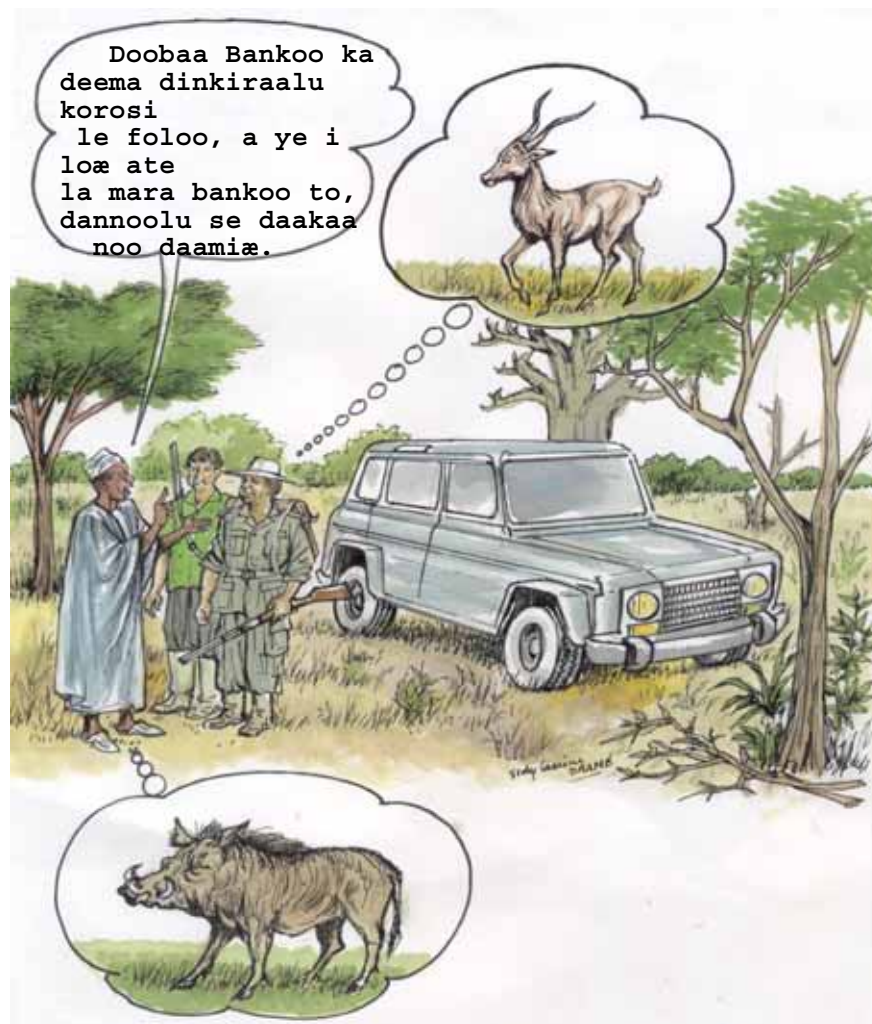
Firindaa	Keeña	Senbendiræo
<p>Talaa dinkiraalu bulaña wuloo meeme ñiæ kono, Mansa ye wo tobæ ne, a ye a kaccaa, a ye a ñaameæ loofili, aduæ mæ ñina ko jee niæ maadaa doolu le be tafuria.</p> <p>Senegaali Bankoo sonta Duniyaa denna daaloolu munnu ma, a ye i mantaa. Talaa Dinkiraalu ñanta tara la hakili tuuria wolu ma le.</p>	<p>Talaa Dinkiraalu la niilaa tobæo loofiloo ñanta le a ye yita Mansa la foloo.</p> <p>Mansakundaa la fele daliiloo be miæ bulu, wo ka a juubee le fo tobenña ñiæ mæ jenke siloo ye aniæ fanæ fo a niæ Bankubaa hanmoo, jooyee ñiæ to, woulu be hakili tuuria ne: (misaalifee: taamandi feereelu baaradaa doolu to munnu niæ Niilaa te ñoæ kaari noo la).</p>	<p>Talaa Dinkiraalu la faæ sanboo marabuloo doolu to, wo mæ ke ko Mansa tulumakuruæ wo maadaalu to. Mansa ka Talaa Dinkiraa korosi le tumaa woo tuma, baawoo maarabuloo la yuutoo mæ ke ñiæ ti, i taa muru, i taa subu.</p>

Yaamari 4æ°: Marabuloolu ñatamaa maæ yuuta talaa dinkiraa fee i be talaæ talaariæ i teema le

Firindaa	Keeñaa	Senbendiræo
Sila tio ye ñiæ ne kanu, ka marabuloolu talaæ talaæ Talaa Dinkiraalu teema. Ñatamaa dio, a ye wo koæ ne.	Wo ñaama, fo denñoolu bee le ye i buloo niæ i daa ke jee. (Tala Dinkiraa loæ wo denñoolu ti). Baawoo Alifaayaa julu maæ tara i teema. I ñanta ñoæ kotoboo la le ñoæ mutoo kono.	Deema sila dio dannoolu la, wo daliiloo be Fannaa Toloo Kooreo le bulu, a se a tara a ye denna Doobaa Bankoolu la lafinnoo soto siladio ñiæ to. Janniæ denna siladio ye taamandi, fo Coodi Mansoo ye a korosi foloo, a ye a mantaa. Doobaa Bankoo æanio mu baarumaa baa le ti siladio ñiæ kono. Coodi Mansoo la a mantaa le ka a sahayaandi.

Misaalifee: Fannaa danmaæ te deema silaa dii noo la a ye talaari ke wo kuo to, a maæ Doobaa Bankoolu la miiroo ñininkaa. A la wo ñininkaa baliyaa se bula noo sila walæo le kono. N se ñiæ fanaæ loæ ko ñoæ bondi kumpoo to maadaa ñinnu to, wo la naasoo le ka siiyaa.

II - Fannaa la marabuloolu

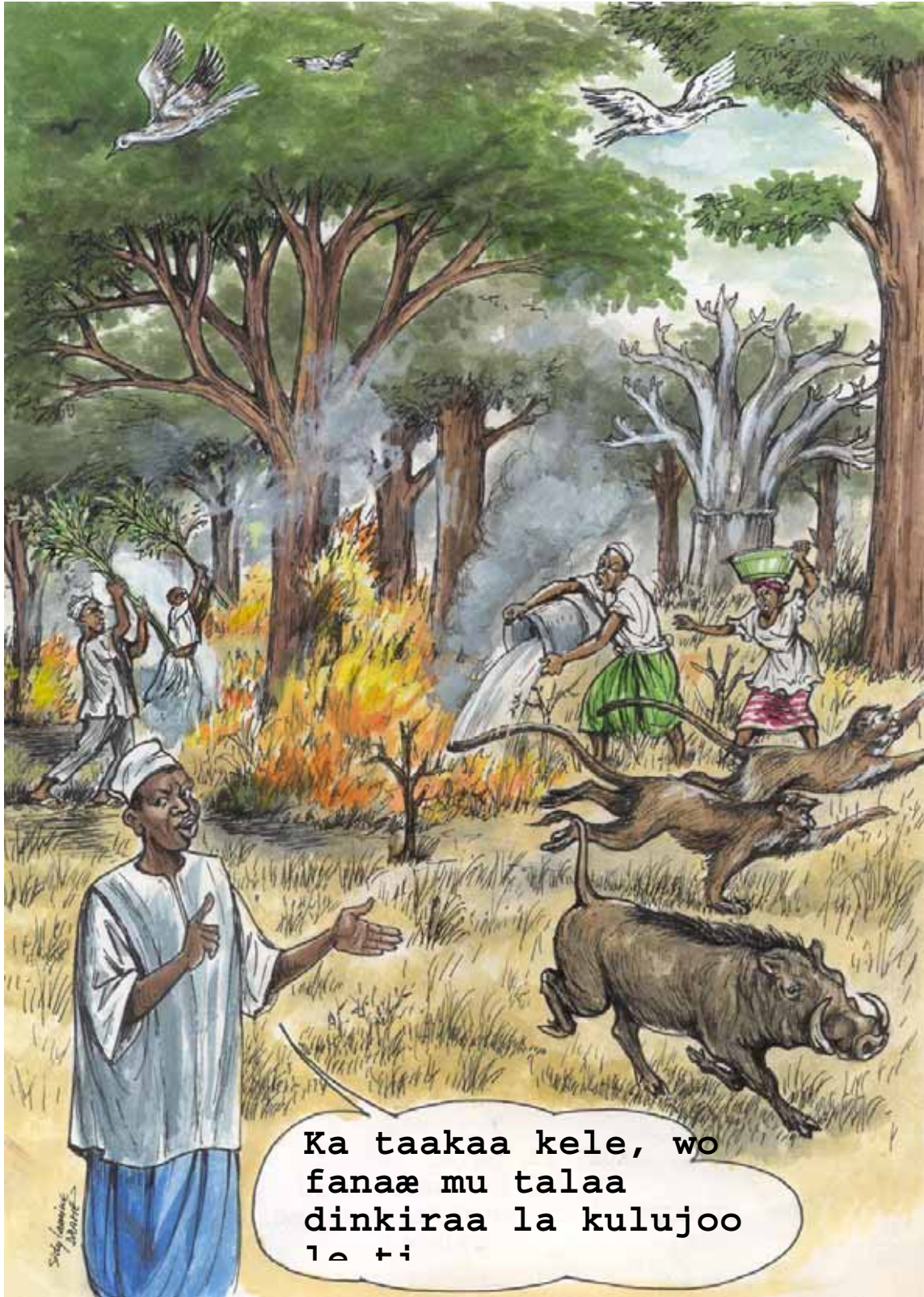
Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Niilaa loofiloo</i>	Fannaa ka a la lafinnoo laankenema le, a ye a taamandi Niilaa karoo niæ Alansoo nafaalu la karoo la, Mansa ye a loofili ñaamiæ. Baaroolu dati kalaxolu, ate le ka wolu tobeæ.	Fanna mu tenbe le ti, Bankoo sanba feeree ka kotoboo daamiæ. Wo ye a tiæ, a ñanta a la maadaa kana jenke Woncoæo loofiloo ye, wo le be a tinna la Bankubaa ye taaña muæ kanu, a ye a laankenema, Fannaa se a kaaña nio soto jee.	Fannaa ka senbe kuru le la, a faæo ñanta muæ loondi la. Wo kuroo kono mu hakili suusaa dinkiraa le ti denna moolu bee daa be muæ to, i niæ baaradaa ñiæ kalax londitiolu. Wo kuroo le ka Niilaa niæ wula kantaña loofili Fanna tenboo to. Ate le fanaæ ka Fannaa maadaa koteæolu loofili, Kundaa Tinmariæolu niæ Doobaa Bankoolu se senbe noo munnu la, ka i fansuæolu tobeæ. Baaroo ñiæ maæ ñiæ foo la Fannaa la yiriwaa kuroo (F.Y.K) koo. [Doobaa Bankoo niæ Kundaa Tinmariæo daa be Fannaa Yiriwaa Kuroo ñiæ to le; wo ye a tiæ, moo ka tara siiria i ye kafoo ñiæ kuæo to le. Kuroo ye muæ woo muæ loofili, fo wo ye laa Coodi Mansoo koto, wo ye a korosi a ye a mantaa.]

Misaalifee: Moo se a fo, Fannaalu bee le ye Niilaa niæ wula kantoo baaradaa loofili. Wolu sahayaandita le, bari, hani bii, i maæ ke Kundaa Tinmariæolu niæ Doobaa Bankoolu ye senberæ ti.

Kaolak Fannaa ye a la wula kanta baaradaa loofili biria 1997. Baaroolu minnu be hanmeria a kono, wolu be jukumaria ne hani saayia kaatu, baaralaalu bee buka senbe safu kiliao la. Aduæ, Fannaa wula kanta baaradaa ñanta ke la senberæ ne ti wuloo nafaa muume to.

Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Wuloo niæ Alanso kene koteæolu tankoo niæ i meeme</i>	Fannaa ñanta le a ka lasiloolu kanta munnu be seekeeria ania munnu be turubaæo siloo kaæ.	Yiri lasili jamaa daæo ka yooraa yooraa la le Fannaa doolu to; wo ye a tiæ, Fannaa ñanta feeree ke la le ka wo Yiri lasiloolu kanandi.	Fannaa se Yiri lasili seekeeriaolu bee too safee noo le, a ye i laankenema. Fannaa niæ yiri mara londitiolu le ka keeña ñiæ kaccaa.

Misaalifee: Keedugu maafæo la, wolu dalita le ka kabaa kitiæ kati. Wo be kabaa nonboo la yiriwaa kada la le. Wo kaæ Tanbaa Fannaa se a noo le, a ye wo teloo jaara.

Ka taakaa kele, wo
fanaæ mu talaa
dinkiraa la kulujoo
le ti

Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Wuloo niæ Alanso kenoolu tobæxo niæ i tankoo</i>	Fannaa ka maañaalu le loofili munnu se wula kaamaa niæ sutoolu tanka a ye i kanta (ka i balæ, ka i toæ).	Fannaa ñanta loofñaa dii la a faæ na le, miæ se a tinna a fanæ se maadaalu kerekere noo, munnu se Bankubaa taalu lafaa, a ye Talaa Dinkiraalu makoyi i fankadaalu to, i ka munnu dati i la yuuta marabuloolu taamandiñaa yaamaroo kono.	Fannaa ñanta le a ye fankoo dii a faæ na, sanbaræ kuluæolu la karoo la, jooræolu ania soola feæ kotæolu la karoo la, fo muæ se a tinna a se a la wuloolu Alanso feæolu nafaa meemee, i neemoo kana daamaa.

Misaalifee: Fannaa ñanta a fasuæ feæolu soto la le, a se Doobaa Bankoolu maakoyi i la fanka kuroolu loo la, ania ka senbe dii i la, i la maadaalu to.

Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Wuloolu niæ Alanso kene kotæolu tankoo niæ i meemee</i>	Fannaa se a noo le a ye a la wuloo la maa yooraa, waræ faæ a ye a toæ (wuloo kanta sariyaæo).	Wuloolu tankoo kanma la, waræ ka i kutayaandi (ka i bula i ye soræ) wo ka a tinna le dulaalu minnu be tiffaa to, i ka wolu maa yooraa moolu ma, waræ faæ ka i balæ (toæ).	Fannaa se a noo le, niæ Alanso kenoolu tankoo ye a ñininkaa, (Mansa la wula kantalaalu ka ke ñaamiæ) a fanæ ye wuloo maa yooraa waræ a ye wo dulaalu toæ.

Misaalifee: Luga Fannaa se a noo le ka beeyæ tanbi siloo faa hani waati Mbelexe Doobaa Bankoo kaæ, niæ a ye a tara a fankata ka beeyæ domoroo la jiidoo yiriwaandi kasaanoo ñia kono. (Firindaa: yaatee 96-1134 daaloo muæ mutata Saboo tili 22 la 1996 saæo la, wo la Aayi 17 niæ 18 le ye wo sila dii Fannaalu la; bari Aayi 19 ye ñia koyindi le ko, Fannaa la kuu loondoo wuloolu la tankoo siloo kaæ, wo taamandoo te ke noo la denñoolu koo, minnu keta Kundaa Timmariaæolu niæ Doobaa Bankoolu ti, waræ faæ Mansa la wula kantalaalu ania denñoo kotæolu).

Fannaa ye feæ woo feæ loondi sariyaæo tenboo ñia to, wo ñanta bula la Coodi Mansoo la korosiroo kono le, ka a la tiliæo fele. (Talaa Dinkiraa Taama Sariyaæo Aayi 334)

Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Wuloolu niæ Alanso kene kotæolu tankoo niæ i meeme</i>	Fannaa se a noo le a ye wula buruburoo bula waatoo loondi.	Wuloo baara sariyaæo ye taakaa ñia kee kaæo koyindi le. A ñanta a niæ ñaamoo taraña ye tenbe, muæ be sumandia dulaa woo dulaa fansuæ keeña la.	Fannaa se luæolu dii noo wula buruburoo ñanta ke la munnu la, Mansa la kalæ loonditiolu ye tarariaæ baaroo ñia na. (W.K. Sariyaæolu, Aayi R 58)

Misaalifee: Kolidaa Fannaa se a noo le, a la wula kantalaalu la yaamaroo kaæ, ania a denna Doobaa Bankoolu ye kaccaa, ka wula buruburoo waatoo loofili. Wo taamandoo buka ke noo fo niæ Mansa la wula kantalaalu faæolu be kantariaæ taakaa ñinnu la.

Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Wula meemee</i>	Daliiloo be Fannaa bulu le ka wuloolu meemee	Wuloolu tinee boo daliiloo be Mansa le bulu. A se a noo le a ye daliiloo ñiæ karafa Fannaa ma, a se a tara a niæ wo benta laañaa to, i ye wo mantaa, ko tobex loofiloo ye a yaamari ñaamiæ (yaatee 96-1134 Daaloo muæ loota, Labæo tili 27, 1996 saæo, Aayi 22, aniæ wula sariyaæo Aayi 12 niæ 17).	Wuloo sariyaæo ye ñiæ loondi le ko wuloo tinee boo se dii noo Talaa Dinkiraalu la niæ a ye a tara wolu ye a tobenñaa loofili (W.S.Aayi 7). Laañaa ñiæ taamandoo ye ñiæ yita le ko, a te ke noo la niæ Fannaa niæ Doobaa Bankoolu maæ kaccaa i ye beæ a kuo to.

Misaalifee: Kolidaa Fannaa se wuloolu tobex loofili noo le (Mansa la Fansuæo ye kanta) Sila ye dii a la tinee boo ñiæ to. A se a tara Fannaa niæ Doobaa Bankoolu la sonñoomoo laankenemata; hani a ye a tara 96-1134 Daaloo la Aayi 22 to ñiæ ne fota: « wuloolu munnu be Mansa Fansuæolu ye banta la, wolu tobex be Fannaa la maroo le to ». Doobaa Bankoo fanæ ye wo daliila kiliæ le soto wuloolu to munnu be a la mara sansaæo kono (96-1134 Daaloo, Aayi 45). Kolidaa Fannaa Toloo Koreo niæ a denna Doobaa Bankoo se kanbeæ noo le « PROGEDE » la maakoyiroo kaæ, I ye Fannaa ñiæ na wuloolu tobex. Ceewal wuloo la tobex mu misaali koyi le ti wo karoo la.

Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Tinee boo</i>	Niiboороo daliiloo be Fannaa le bulu.	Fannaa niiboороo ka tara senberiaæ ñiæ ne la, wuloolu se muæ noo a maæ i toora. Wo kaæ noæ Fannaa ka naa talaari ke Doobaa Bankoolu teema minnu be denndiaæ. A se noo le fanæ tinee boo daa ye siti.	Beæ ne ka ke, miæ ñanta niiboороo ke la Fannaa le ka wo beæo kuntiiyaa; denna Doobaa Bankoolu ka maabee jee le. Wo beæo le ka niolu diiñaa niæ i tenboo aniæ wula baaralaalu janjanñaa loondi.

Misaalifee: Wula tinee boo baaralaalu minnu be maa la Pakuur niæ Lenkeriaæ Doobaa Bankoolu to, wo se laankenema, Fannaa beæo ñiæ ye a loo ñaamiæ.

Maadaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Wula karafoo</i>	Fannaa se wuloo karafa noo le moo ma.	Wula karafoo ye ñiæ ne hanme, deema dulaalu ka yita. Wula karafa siladio ka tafu a ñininnaa niæ wula tankalaalu le teema.	Janniaæ Fannaa Toloo Kooreo ka wula karafoo siladii, a ñanta le a ye Doobaa Bankoo la æaniyoo ñininkaa foloo.. Wo loæ ñiæ ti Mansa la wula kantalaalu ye daaniroo ñiæ korosi.

Misaalifee: Fatik Fannaa Toloo Kooreo ñanta le a ye Tuubakuta Doobaa Bankoo æaniyoo ñininkaa janniaæ a ka deemoo haadiya siladii maafaæ to muæ faæ kiliæ be Doobaa Bankoo ñiæ na maroo kono.

Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Seelitee</i>	Fannaa le ka seelitee siloo dii.	Wuloo haaloo tanka kuroo la beæo, Fannaa le ka wo kuntiiyaa niæ a be seelitee sila dio kaccaa la, a se a tara Doobaa Bankoolu ye i æanio yita fokabaæ. (96-1.164 daaloo la Aayi 47 ka taa 52) wula sariyaæo to).	Fannaa kuroo muæ ka wuloo haaloo tanka, niæ wo be beæ na a ka a tara Doobaa Bankoolu ye i æanio yita. Bari hani bii, dunfootoo be keeria ne seelitee faæo kotodio to: kuntiaæo, wo seppoo niæ kunkoo muæ ye saæ jamaa ke a maæ sene wolu la kuo ka lafi la moolu bula la filoo le to. Wo le ye a tinna seelitee sila dio ka tara banku kutoolu le ma.

Misaalifee: Kolidaa Fannaa Toloo Koreo ye seelitee sila dii Madiina Elaaji musu kafoo la, kaatu wolu ye maakoyiri le soto « AID ACTION » maafaæo la, ka ila naaka dookuo daamuta. Doobaa Bankoo ye a la lafinnoo yita fokabaæ. Bari Doobaa Bankoo moolu la lafinnoo maæ beæ, aduæ te Fannaa Toloo Kooreo ñontiaæ noo la soæo kaæ. Bari Doobaa Bankoo æaniyoo se senberaæ soto noo le, a ye banbaæ niæ wuloo haaloo tanka kafoo be beæ na.

Maadaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Wula kono suboolu tankoo</i>	Fannaa se a noo le a ye maadaalu kerekere minnu be wo subu seekeeriaolu tankoo lafaa la.	Fannaa ñanta le a ye loodaa soto wula kono beeyaæolu tankoo to, soko munnu lasiloo be daamaa to.	Fannaa ñanta le a ye Doobaa Bankoo fankandi I ye wuloo kara doolu jooyee suboolu se yiriwaa noo daamiaæ.

Misaalifee: Cees Fannaa kono, teesiti baa le be keeria suboolu yiriwaa dulaa jooyee Banjaa wuloo kono.

III - Kunda la kulujoo

Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Niilaa loofiloo</i>	Siloo be Kunda bulu le a ye a la sansaæo la yiriwaa tobæo loofili Niilaa niæ Alanso Nafaalu la karoo la.	Kunda ka a la yiriwaa niæ a la baluu kenoolu tobæo loofili le wo ye kafu a la teesiti lafaaraæ jooræolu ma.	Kunda ñanta le a ye a la teesiti lafaaraæ jooræolu lakura, a la koronto baaradaalu niæ hanmoolu be bularia munnu kono.

Misaalifee: Bariñii ñanta le a ye senberæ laaribaa loondi muæ se a deema duuroo niæ niisiti koteæolu, simoæ taboo ka muæ sii a ma, ka baa kakuæolu tanka, ka banku dirinbaasoo keloo laaribaa.

Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Wula nafaa tinee boo</i>	Alikaali la yanfu seedoo le ñanta yita la jannia yiri tee be siladii la.	Yiri tee, Kunda kono, wo ka tara bularia tobenaa le kono Talaa Dinkiraa faæo ye muæ loofili. Niæ a maæ ke laañaa dantaæ ti munnu be lonndia fokabaæ, yiri tee te ke noo la Kunda kono Alikaaloo maæ a æaniyoo yita.	Mansa la wula kantalaalu le ka yiri tee siladii seedoo safee, Alikaaloo la tana jee baliyaa yitaria koolaa. Keeñaa ñia ka a tinna le Alikaaloo ka tara fankaria ne ka yiri fotiaolu waraæ ñansaroolu tonboæo aniaæ fanaæ ka yiri tee kenoo doolu seyikaæ tutuu.

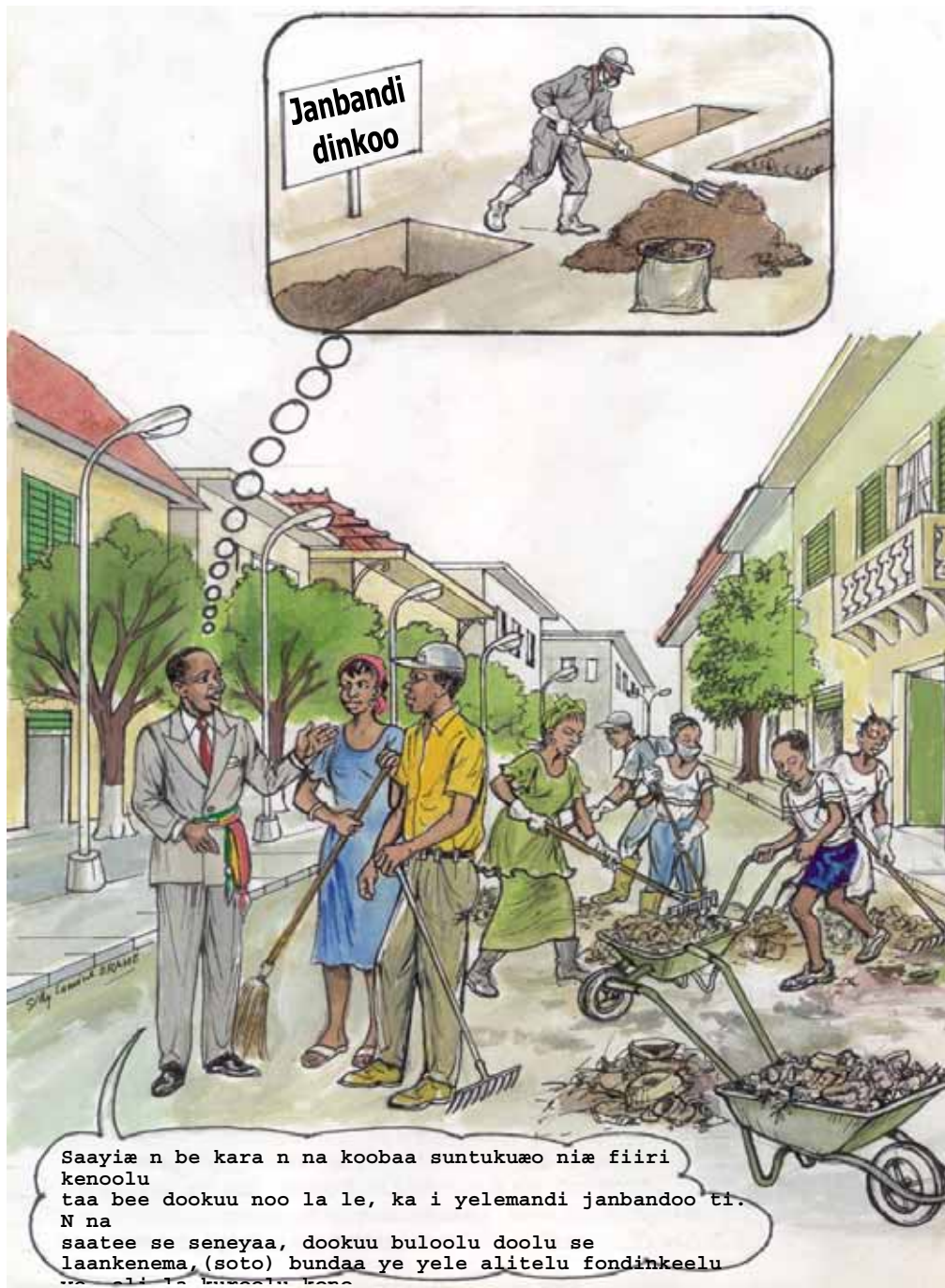
Misaalifee: Yiri tinee boo julayaa kanma (juwaani dadaa) wo te sila dii noo la Kundaalu to. Niñaandiroo, waraæ seneyaa, waraæ tankoo, wo daliiloolu doræ ne se a tinna yiri tee ye siladii.

Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Beeyæolu tankoo</i>	Beeyæolu tankoo niæ i meemee be laaria Kunda faæo le kaæ a la sansaæo kono.	Daafæolu mu wuloo, londoo niæ landoo nafaadaa baalu le ti. A tobæo se tinee jamaa le jiidi talaa Dinkiraa ye Tiilaa la karoo la aniaæ Bankoo muræ murunnaalu. A te Kunda fanaæ ye sila nii baa le soto daafæo lasiloolu la yiriwaa niæ i la cenceæo to.	Kunda ñanta le ka fanka fo muæ se a tinna meemee se sabati turoolu la siiyaa karoo la soko lasiloolu munnu be turubaæo siloo kaæ.

Misaalifee: Tanbaa Kunda se wula beeyæ soroæo kerekere noo le, muæ se a tinna Nokolo Koobaa wuloo suboo doolu korosoo se feeyaa.

Maadaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
Ñappee jaaroolu dookuuñaa	Ñappee jaaroolu dookuuñaa mu Kundaal la kulujoo le ti.	Ñappee jaaroolu dookuo ka Kundaalu dewundi baake. I ka i la kattoo bee le ke fo muæ se a tinna I se feeree soto I kooñaa to.	Ñiæ be Kundaal la kulujoo le kono, ka feeree ke muæ se a tinna ñappeelu la koo niæ I dookuo ye tobeæ. Tobeæ dulaalu se looæ looæ noo le saatee kono.

Misaalifee: Kundaal jamaa ka fanka fitari ñaamoolu koo la le, bari i buka feeree loondi muæ se a dookuu.

Saayia n be kara n na koobaa suntukuæo niæ fiiri kenoolu taa bee dookuu noo la le, ka i yelemandi janbandoo ti. N na saatee se seneyaa, dookuu buloolu doolu se laankenema, (soto) bundaa ye yele alitelu fondinkeelu

Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Noo Jio (duuroo)</i>	Alikaaloo le ka sila dii noo jiolu fayiñña niæ a dulaalu to.	Noo jio dookuo ka Kundaalu dewundi baake, soko minnu maæ noo jii sila kende soto.	Kundaa la kulujoo loæ ñiæ ti, ka a la sansæo tanka noo jio ma, jee ye seneyaa.

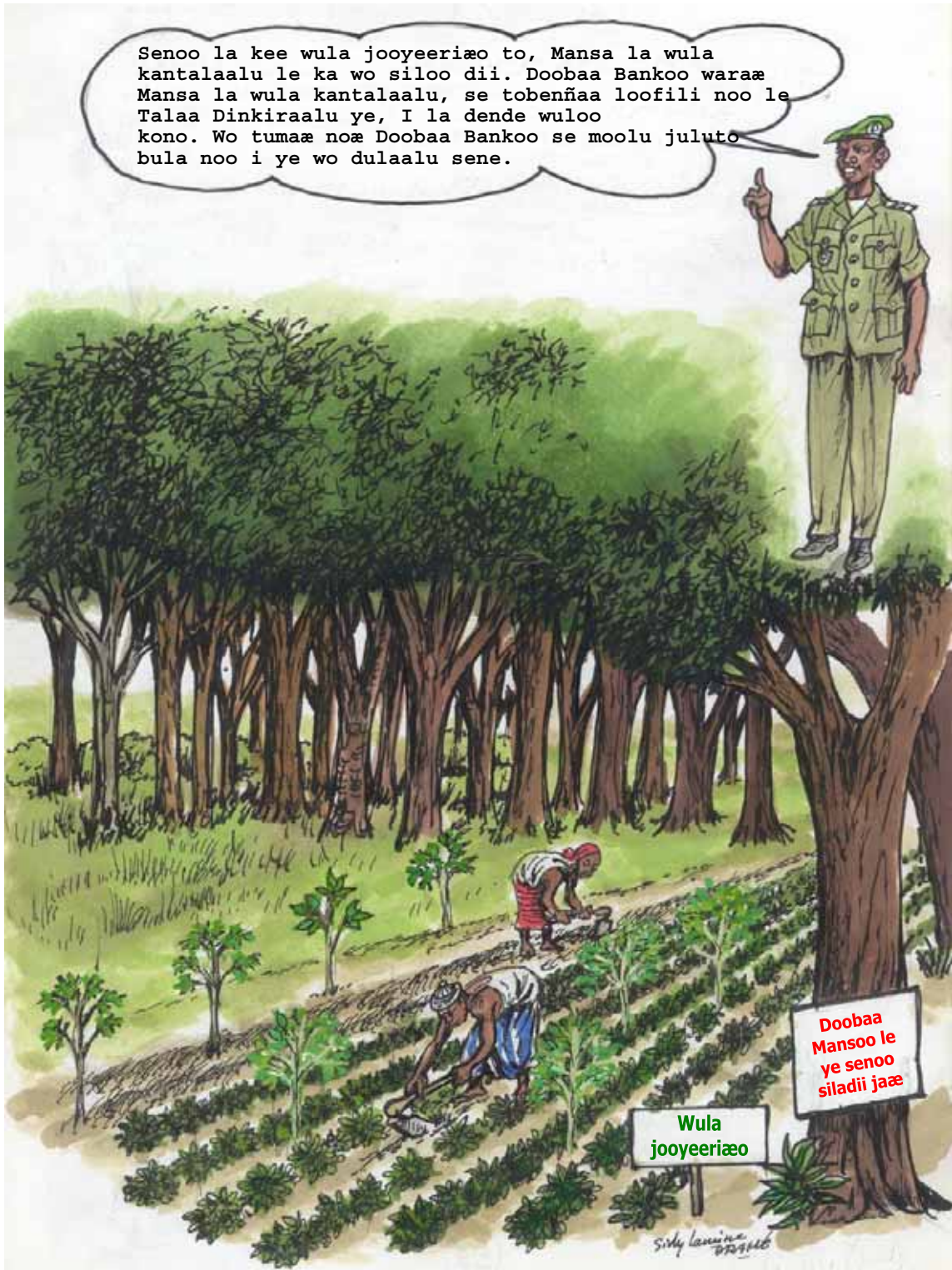
Misaalifee: Kundaa doolu ye feeree soto le i ka i faæ tanka noo jio ma ñaamiæ: Noo dinkoolu. Dakaari Kundaa ye noo jio koloolu tobeæo karafa ñaameæ kuru doo le ma.

IV - Doobaa Bankoo la kulujoo

Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Niilaa yiriwaa loofiloo</i>	Niilaa niæ Alanso nafaa tobeæo loofiloo be Doobaa Bankoo la kulujoo le kono.	<p>Doobaa Bakoo ñanta le a ye senbe kalæ soto a hanme maadaalu to wo karoo la.</p> <p>Daliila lafariæ be Doobaa Bankoo bulu le a ye kuu loondi tenboo ñinnu to?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dinkiraa yiriwaa siloo tobenña. - Bankoo talaaña a nafaadaalu teema, siidulaalu tobenña ania koridaalu loo dulaalu sahayaandoo. <p>Doobaa Bankoo la kulujoo loæ ka tara kantaria saateolu la seneyaa la, i maa la diiyaa, tenkuæo la sabatoo.</p>	Doobaa Bankoo ñanta le a ye a la sansæo tobenña loofiloo senbendi Fannaa la denna taa la.

Misaalifee: Dinkiraa tobenña, Ñaakeeni Woronkoo Doobaa Bankoolu ye muæ loofili. (Cees Fannaa kono). PREVINOBA Hanmoo kono, wo be wo laaña le to. Bari, Hanmoo kunfaa tumoo niæ saayia teema, Doobaa Bankoolu maæ i loofili baaraadaalu taamandi noo hani bii. Luga Fannaa kono kabiria PROBOVIL hanmoo ania dookuu kenoolu minnu loofilita dinkiraalu to, wolu fanæ tuta wo ñaama le.

Maradaa	Senboo	Firindaa	Naatitaa
<p><i>Niilaa tankoo tara dulaa munnu be tondiæ, i maæ koyi, i be nooriæ, i be deteriaæ</i></p>	<p>Doobaa Bankoo le ka a æanio dii niæ yefere sio be ke la.</p>	<p>Tara dulaa yefere sio se maasiiboo naati noo le, jaatakendeyaa la karoo la, tankoo, seneyaa, senoo ania Niilaa tenboo (duuroo niæ toora kotæolu).</p> <p>A ñanta loo la Doobaa Bankoo muæ na maroo to, wo ñanta kuma fo la le foloo. A be Doobaa Bankoo yuuta marabuloolu le kono ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Denna bankoo dii waraæ ka a buusi. - A la lafinnoo yita siladio to, muæ se a tinna Alanso nafaalu niæ naafulu kotæolu tinee boo waraæ i tankoo se sooneyaa. <p>Saateelu la seneyaa, I tenkoo niæ tenkuæo be Doobaa Bankoo la kulujoo le kono.</p> <p>Doobaa Bankoo ñanta a æanio yita la le yefere siidulaa to le (siidulaa kotæolu wuluu feæolu minnu be a la maroo to).</p>	<p>Siilaalu neæ koto siæ waatoo janniaæ yefere siidulaa be dii la, a ka a tara a be Doobaa Bankoo miæ maroo to, wo fanaæ æaniyoo ñininkaata, wo æaniyoo ka kii Mansa fee le kari wuccoo kono.</p>

Missalifee: janniaæ simoæ daa dulaa ka yele Cees wuloo kono, neæ koto siæo le keta moolu maafaæo la. Taseeti Doobaa Bankoo ye a æaniyoo dii jee le.

Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Jii duuroo</i>	D.M se pusæ dulaalu toæo la waajibiyaa laa noo CM koto le.	Mansa la laminiaæ tankalaalu ñanta le i la jio la korosoo tuma woo tuma D.B kaæ, i ye a la duuroo tenboo yita D. B ñia na. Duuroo be laankenema la dulaa to doræ, duurilaalu ñanta le, wo kataboo to, i ye wo dulaa seyindi a tenkañaa to. Niæ duæ duurilaalu maæ taasii, Mansa la laminiaæ kantalaalu faæolu bee ñanta dulaa ñia tenkandi la le.	Baadaalu tobeæo maæ tara laariaæ D.B kaæ. Bari a se i toæo la waajibiyaa yita noo le niæ a ye ñia korosi ko, tooroo niæ jii duuroo le be wuloo la dulaa ñia to.

Misaalifee: I.C.S. ka jii nooriaæ woyondi naæ ne Nbooro baa kankuæo to. Cees Fannaa laaminiaæ tankalaa ñanta le a ye a la korosiroo yitafeæo laankenema Nbooro D.B ye fo muæ se a tinna wo se a nooboo.

Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Wula tankoo</i>	Dobaa Bankoo ye siloo soto le ka wula tanka kuroolu loo, a ye I taamandi.	Taakaa keloo ye dinkiraa siilaalu bee le la teesitoo ñininkaa. Doobaa Bankoo ñanta i kalanñaa loondi la le, ka wuloolu balæ taakaa ma, waræ ka a dubeæ niæ a bota. Wuloo meemee saritaæo ye yiriwaa soto wo tenboo to le saayiaæ baawoo wula balæo dinbaa ma, wo makaamoo diita Dinkiraa siilaalu faæolu le la. Talaa Dinkiraa taamandi sariyaæo ye siladii le fokabaæ taakaa keloo to ania kunku janoo. Dinkiraa siilaalu be kuru loo la le, i ka feeree ke taakaa balæo niæ a keloo to.	Doobaa Bankoo ñanta le a ye a fansuæ jooræolu soto fo muæ se a tinna a la tanka kuroolu ye loo i ye ke makati bayilaalu ti. Mansa niæ maakoyilaa koteæolu ñanta le i ka a deemaa a senboo ye lafaa wo tenboo to.

Misaalifee: Fafakuru Doobaa Bankoo (Kolidaa Fannaa to) ñanta fanka la le, a ye taakaa kele kuroolu loo. A ñanta le fanæ, Mansa la wula kantalaalu ye kuru kotoolu minnu loo nuæ, a ye wolu wulindi.

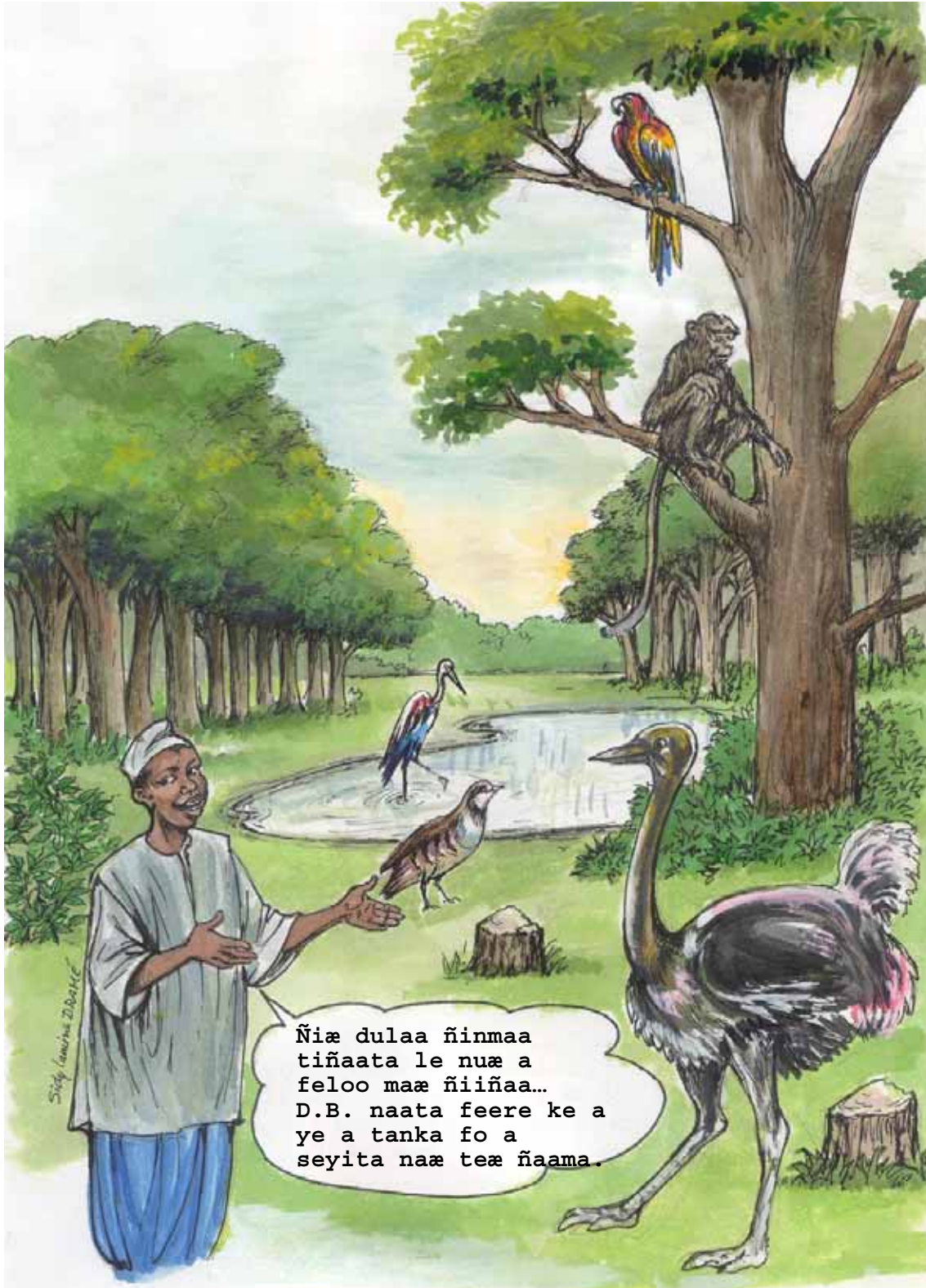
Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Kene tanka kerekeroo</i>	Doobaa Bankoo se tanka kenoolu kerekere noo le.	Tinee boo Bankoo dulaa doolu to, wo ka a tinna le tiñaari baa keta wo dulaalu to. Wo ye a tiæ jee ñanta sorox kuæ na le. Aduæ fanaæ Doobaa Bankoo ñanta le a ye kuu loondi beeyaxolu niæ yiroolu tankañaa to. Wo maæ kaañaa, a ñanta a æaniyoo yita la le denna banku laa keeñaa bee to, a fita seppoo, a janiñaa (T.D taama sariyaæo aayi 195 niæ199).	Bankoo dulaa minnu dunta seekee kono, wolu se ke noo tanka kene ti: ka jee maa toæ, waraæ ka a buusi.

Misaalifee: Pata Doobaa Bankoo se a noo le a la Bankoo dulaalu munnu suuñaatoo sepputa, a ye wolu bee ke tanka kenoolu ti fo muæ se a tinna Bankoo se keæ noo kotex, aniæ fanaæ, wuloo ye sorox kuæ naæ, wo bee, ate niæ wo maafaxo saatee moolu, baaralaalu niæ Dinkiraa kuroolu la kanbeæo kaæ.

Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Wula Tobenñaa</i>	Siloo be Doobaa Bankoo bulu le ka a la sansaæo wuloolu tobeæ.	Wuloo tinee boo haadiyoo mu Mansa le taa ti. Ate Mansa se a karafa noo Doobaa Bankoo ma le niæ a ye a tara wo fanaæ fankata ka a tobeæ fo miæ se a tinna a nafaa ye sabati. Haadiyoolu lasili woo lasili ñanta, Mansa loæ a kaninnaa ti.	Wuloo kanta sariyaæo ye ñiæ ñaatosii le, tinee boo haadiyoolu ye karafa, niæ tobenñaa kende be loofiliriæ.

Misaalifee: Sincaæ Kundaara Doobaa Bankoo muæ ye a loæ ko, ate le be Ceewal wuloo jenjæo la se wuloo ñiæ tineeboo karafoo soto noo le, niæ PROGEDE la maakoyiroo kaæ, a ye a la tobenñaa loofiliriæ bandiæo lakurandi. Yuuta marabuloo ñiæ ye bundaa kende lelu yele munnu buka dunñaa soto baake kaatu, æataæo ka tara jee le jamaa jamaa kalax londoo la karoo la, aniæ naafuloo, niæ tobenñaa ñanta loofili la. N na loæo tenboo to, tineeboo siladii maæ ke Doobaa Bankoo ye foloo.

Tobeæ loofiloo mu laañaa le ti, muæ ka dulaa ñiæ beteyaandoo kalaxo loofili, fo muæ se a tinna kenoo niæ waati wuccoo kono, tinee se soto manamafæo la karoo la, kannio waraæ niilaa fanaæ. Tobeæ loofiloo ñiæ mu fariloo le ti niæ wuloo ñiæ feenee tanbita keme tonkoæ 20 na.

Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Tineeboo</i>	Doobaa Bankoo sansaæo kono, yiri kuntoo siladii weeñoo be Doobaa Mansoo le bulu (D. 96-1134 aayi 46).	I la Bankoo sansaæo kono, Talaa Dinkiraa Toloo Moolu ñaæ baaroo loæ, ka silala yiriteelaalu la wula maa nooma. Wuloo tinee boo, a yiri, a yiridiæ, wo tobenñaa be D.B la yuuta marabuloo le kono.	Siladii seedoo, Mansa la wula kantalaalu ka wo dii I la Doobaa Mansa æaniyoo sotoriæ koolaa. Wuloo kanta tinee boo sariyaæo ye ñiæ yita le ko wuloo tineeboo buka ke noo Doobaa Mansa maæ a æaniyoo ñinmaa yita (aayi 14).

Misaalifee: Yiritee siladii seedoo, Mansa la fankoto wula kantalaæ ye muæ dii, ka keenoo juu faariæolu tee Ceewal wuloo kono, ka taa I fiiri, wo siladii seedoo ñanta le, janniæ a ka dii, Sincaæ Kundaara Doobaa Mansoo ye æaniya ñinmaa yita kuo ñiæ to. Yuuta marabuloo ñiæ taamandoo æataæolu siiyaata Doobaa Bankoo tenboo to, bari a ka a tinna le Talaa Dinkiraa ye sila soto a se Mansa la wula kantalaæ siladii seedoolu taamañaa kotoboo.

Bari, fansuæ tutuu yiri kuroolu daa te saritoo ñiæ kono. Baawoo wandi le fansuæo mu wolu ti, a fankuæ, a kuru (wula sariyaæo aa l. 2). Wo maæ a bali kankantiolu ñanta le ka I la tineeboo feæolu tanbi siloolu yita Mansa la wula kantalaalu la.

Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Tineeboo</i>	Siiraæo be D.B. ye le, Fannaa Niiboori beæo to.	Tinee Niiboоро ka ke le Bankubaa tenboo to, a ye janjaæ wula tineeboolaalu teema. Mansa æaniyata minnu ye. Janniæ wula ka maa, tineeboolaalu ñanta D.B. la æaniya siladio le soto la. Doobaa Mansoo ñanta le a ye Toloo Kooreo æaniyoo yita fanka woo fanka to, muæ waajibiyata wuloolu Alanso nafaalu tinee boo to.	Tineeboolaa kafoolu janjanñaa ka ke Fannaa beæ ne to, denna D.M bee ñanta maabee la muæ to.

Misaalifee: Kusaanaari D.B ñanta le a ye maabee beæo to muæ kilita wula tineeboo kuroolu talaa kanma Tanbaakundaa Fannaa to, tuma miæ ate bota a kalama ko, a la D.B. wuloolu daa be talaa feæo ñiæ kono. D.B. ka a la æaniyoo yita Fannaa la wo niiboo beæo le to. Mansa la wulakantalaalu la yaamaroo kaæ, D.M. se a æaniyoo yita noo le, beæ ye ke, tineeboodaæ ye ye le a la D.B. kaæ, waraæ faæ, yaatee muæ loofilita, wo ye talaa, tineeboolaalu ye yuuta D.B. doolu to, boo feæo te minnu caæyi la.

Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Seelitee</i>	Doobaa Bankoo ka a æaniyoo yita le janniæ Fannaa T.K. ka seelitee siladii.	Doobaa Bankoo la soæo ñanta soto la le janniæ seelitee sila ka dii. Wo ka niiboоро la sahayaa senbendi le. Ñiæ be a la yuuta marabuloolu le kono, ka denna kuntiaæ keeña loondi, beeyæolu tanbi siloolu bondoo, seelitee ania janiña.	Fannaa wula tanka beæo la kuu loondoo seelitee karoo la, ka a tara le Doobaa Bankoolu ye i æaniyoo yita.

Misaalifee: Ndar Fannaa Toloo Kooreo ye seelitee siladii OGO saatee fondinkee kafoo la, OGO Doobaa Bankoo tuluma kurua: aduæ Doobaa Bankoo ñiæ ye wo kenoo buusi le kabiriæ 1999 saæo, ñiæ daliiloo kanma, a maæ dookuu. Wo kaæ, siladio ñiæ maæ sahayaa, woto, a te taama noo la..

Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Wula karafoo</i>	Doobaa Bankoo æaniyoo ñanta yita la le janniæ wula be karafa moo ma.	Wula karafoo ye ñiæ ne æaniya, a niæ a julutobula dulaalu. Deemoo ñiæ ka ke Doobaa Bankoo minnu sansaæo kono, wolu fanæ se maakoyiri ke suboolu la daaãiniæo niæ I bitidulaalu la yiriwaa to.	Fannaa Toloo Kooreo le ka Doobaa Bankoo lonndi wula karafa ñininnaalu la minnu la daani dulaalu ye ate Doobaa Bankoo sansaæo maa (a ye daæ Doobaa Bankoo ñiæ sansaæo kono, waraæ a ye ke denna dulaa ti).

Misaalifee: Tanbaakundaa Fannaa ñanta le a ye Kuloor Doobaa Bankoo æaniyoo ñininkaa janniæ a ka wuloo dulaa doolu karafa minnu kara kiliaæ be Doobaa Bankoo ñiæ sansaæo kono.

Maradaa	Makaamoo	Firindaa	Naatitaa
<i>Wula kono beeyæolu (suboolu) tankoo</i>	Doobaa Bankoo se wuloo dulaa doolu balæ noo le (suboolu tanka denna dulaalu).	Doobaa Bankoo ñanta le ka maakoyiri ke, ka suboolu taraña yiriwaandi soko wuloo feæ lasiloolu munnu be turubaæo to. Wo be ate Doobaa Bankoo sotodaalu siiyaandi la le, soko Duniyaa taamantaamannaalu la karoo la. Ñiæ fanæ be a la marabuloolu le kono, ka tiñaarilaalu kele, soko danna banæolu (suæolu).	Doobaa Bankoo ñanta le ka denna subu tanka dulaalu kidima. A se a noo le a niæ Duniyaa denna kafoo doolu ye kidimandoo ñiæ laaãaa tafu soko minnu be fankaria beeyæolu tankoo la.

Misaalifee: Nikolaa Huloo la kafoo ye Jaas Doobaa Bankoo (Cess Fannaa) maakoyi le ka a la denna subu tanka dulaa tobeæ.

Duniyaa denna kafu baa muæ be looriæ Alanso nafaa tankoo la (UIGN), wo be a kata kaæ ne, ka tanka dulaa tobeæ Feriloo maraa karoo la.

V - Talaa Dinkiraalu la kuluji kaatimoo

	<i>Niilaa loofiloo</i>	<i>Wuloolu niæ Alanso kenoolu tankoo</i>	<i>Lasili yoorariæolu tankoo</i>	<i>Taakaa balæo</i>	<i>Tinee boo</i>	<i>Seelitee</i>	<i>Deema sila dio</i>	<i>Dulaa toæo</i>
<i>Fannaa</i>	Ate le ka lafinnoo yita	Makatibayoo siloolu dii	Tankañaa siloolu dii	Wula buruburoo waatoo dii Taakaa kele kuroolu maakoyi	Wula tinee boo sila dio, ka niiboaroo ke Doobaa Bankoolu teema, se wula tinee boo siloo buruka noo le	Ka Fannaa kafoo kuntonkayaa muæ ka Alanso feæolu tanka, Ka seelitee sila dii	Ka deemoo sila dii seedoo dii	Ka taamanseelu londi ñiniæ fele
<i>Kundaa</i>	Ka Kundaa tobenñaa loofili	A buka foo a koo	A daa be jee le baawoo a ka kene tankoo bula a la kulujoo kono le	A ka maakoyiri ke wo tenboo to le	A te ke noo la niæ a mæ a æanio yita			Ñappee jaaroolu dookuo.
<i>Doobaa Bankoo</i>	Talaa Dinkiraa la tobenñaa loofiloo	Buka foo a koo	A daa be jee le baawoo a ka kene tankoo bula a la kulujoo kono le	Ka tanka kuroolu loo a niæ balæ feeree (taakaa kadoo)	A te ke noo la niæ a mæ a æanio yita	Fo a æaniyoo le ye yita janniæ seelitee be sila dii la	Fo a æaniyoo ye yita janniæ wula tinee boo be sila dii la	Fo a æaniyoo ye yita janniæ siidulaa lasili foloo be laa la
<i>Mansalamoo</i>	Ka tobeæ loofiloolu la sahayaa yita	Ka a fele fo a niæ siloo mæ waalii	Ka a fele fo a niæ silo mæ waalii	Maakoyiroo niæ korosiroo	Ka tinee boo dinkiraa buruka	Ka a fele fo a niæ siloo mæ waalii	Ka sila dio la sahayaa fele	Ka a fele fo a niæ siloo mæ waalii
<i>Kalæ londitiolu</i>	Ka Talaa Dinkiraa deemaa		Maakoyi kalæo la karoo la	Maakoyiroo niæ korosiroo	Maakoyiroo niæ yaamaroo kalæo la karoo la	Ka sila dii seede ñininkaa korosi	Ka sila dii seede ñininkaa korosi	Ka sila dii seede ñininkaa korosi

**VI - Niilaa sanba feeree ania Alanso nafaalu
tobenñaa, wolu sariti dantaæ niæ seberaæ safu
koteæ doolu fele**

Saritoolu niæ daaloolu

Sariti

64-46, Wooroo 17, 1964 muæ ye n fansuæ Bankoo tintiraæo ñaala bo

96-06, Saboo 22, 1996 muæ ye Talaa Dinkiraalu silayaa

96-07, Saboo 22, 1996 muæ ye marabuloolu yuutandi Fannaalu to, Kundaalu
ania Doobaa Bankoolu

92-03, Fuloo 08, 1998 ania 98-164 daaloo, Fuloo 20, 1998 munnu ye wuloo la
kuolu silayaa

86-04, Foloo 22, 1986 muæ ye deemoo niæ wula kono beeyaæolu tankoo silayaa

Daali

96-1134, Labaæo 27, 1996 muæ ye sariti 96-07, Saboo 22, 1996 taamañaa yita,
Alanso nafaalu niæ laminiaæo tobenñaa to

Senberaæ safoolu

- Bankubaa Niilaa tobeæ loofiloo (BNTL)
- Wula tobeæ loofiloo
- Bankubaa la jaa kele loofiloo
- Bankubaa la feereelu ka a niilamaa feæolu tobeæ
- Banku bee kafoo la kanbeæ safoo ka jaa kele (yirituru baæo)
- Banku bee kafoo la bulandi kanbeæ safoo saæ ñaayelemoo to
- Banku bee kafoo la kanbeæ safoo ka baluu feæolu tobeæ
- Bankoolu teema kanbeæ safoo monto dulaalu to (Aramsar kanbeæ safoo)
- Bankoolu teema kanbeæ safoo, suboolu waraæ yiroomu lasili firoom
(Wasinton kanbeæ safoo)

Siidi laamiin Daraame le ye safoo ñia niiniināra. A be Puuti le Senegaali

Décentralisation, Gouvernance Locale, Progrès

Siège

*ARD, Inc.
159 Bank Street, Third Floor
P.O. Box 1397
Burlington, VT 05402 USA
Tel: (802) 658-3890
Fax: (802) 658-4247*

Bureau au Sénégal

*ARD, Inc.
Rue 2 X Boulevard de l'Est, Point E
BP 5864 – Fann
Dakar, Sénégal

Tel: [221] 865.12.00
Fax: [221] 825.97.07
Email: office@ard.sn*